

O!

TÆT PÅ AGNES OBEL

Af Simon Staun
Foto: Asbjørn Sand
sim@fyens.dk, assa@fyens.dk

Det danske stjernesrud Agnes Obel forelskede sig i ensomheden, da hun gennem to år skabte et debutalbum, der har sikret hende verdensomspændende omtale. Søndag den 28. august giver hun koncert i Den Fynske Landsby

Stilheden er stærk

Det er den tyske hovedstad Berlin, pladekøbere fra hele Europa forbinder himmelstoreren Agnes Obel med. Alligevel er det i købstaden Flensborg, den 29-årige musiker har fundet et hul i en overfyldt kalender, da hun senere samme dag skal give intimkoncert på det udsolgte spillested Max, der i weekenden lever livet som diskotek. Den halvsørgeligt udseende bygning med pastelfarvet facade er centralt beliggende på havnefronten i den nordtyske by, hvor en ubehagelig kølig vind fejer hen over den slidte asfalt.

Agnes Obel fryser tydeligvis, da hun stiger ud af bandbilen, der samme morgen er kørt fra Hamborg, hvor hun gav koncert aftenen inden.

Hendes hånd giver et forsigtig klem som goddag, mens hun skutter sig og sørger for, at hendes halstørklæde dækker halsen helt til. Hun er ikke svær at lokke med på en nærliggende tyrkisk restaurant til lunende cappuccino og lidt flere varmegrader, da det viser sig, at spillestedet ikke åbner dørene før to timer senere.

Trods al medievirakken siden hendes uventede og omfattende gennembrud i 2010, har Agnes Obel det stadig kejtet med at digte med på fortællingen om sig selv. Hendes udtalelser er velafvejede, nøje doserede og uden store armbevægelser og unødig gestikuleren. Nogenlunde som musikken på

hendes debutalbum "Philharmonics", der er skrevet og indspillet gennem to år i Berlin, hvor hun på femte år bor med sin danske kæreste.

Præcis som i melodierne på det anmelderroste album opstår der dynamik undervejs i samtalen. Selv om udgangspunktet er roligt, afbalanceret og lettere forlegent, når Agnes Obel i de efterfølgende timer både at le hjerteligt, skælde rasende ud og fortælle om forelskelse i vidt forskellige afskygninger.

En drømmeverden

Agnes Obel har altid godt kunne lide at lege. Allerede som syvårig begyndte hun at eksperimentere ved tangenterne på sin mors klaver.

- Jeg var et meget drømmende barn, og jeg kan stadig godt lide de ting, der sker, når man lader sig forføre af musikken. Da jeg begyndte at gå til klaver, gad jeg ikke lære noder, jeg ville hellere spille de stykker, jeg fandt betagende, fortæller Agnes Obel. Da hun senere begyndte at lave sine egne melodier, fandt hun snart ud af, at hun kunne skabe sine egne stemninger og følelser. Hun havde og har en meget fri tilgang til at spille og har aldrig været bange for at gøre tingene på sin egen måde.

- Klaveret udgjorde og udgør fundamentet i min egen drømmeverden, og det er da helt klart en form for eskapisme. Jeg anser det

for en kæmpe luksus at kunne drage væk blot ved at lade fingrene vandre i deres egen retning på tangenterne, beskriver Agnes Obel.

Skønheden i klaveret

I hendes øjne besidder klaveret en helt speciel skønhed. Det tiltaler hende især, når resultatet af mødet mellem mennesker og instrument bliver afdæmpet.

- Der er en styrke i stilheden, som mange store komponister har dyrket til perfektion. Ind imellem prøver jeg omvendt også at give los, da man ikke kan høre stilheden, hvis der ikke er variationer i udtrykket. Der skal være noget dynamik at læne sig opad, for at det rolige kan skille sig ud, understreger Agnes Obel bestemt.

Skræmmende

Hendes forældre omtaler hun som "yderst musikglade", uden at de har levet af deres passion. De havde heller ikke regnet med, at datteren skulle tjene til dagen og vejen bag et klaver eller keyboard af japansk oprindelse.

De har været mere fokuserede på, om hun nu fik skrevet sit speciale og afsluttet kultur- og sprogstudiet, som hun påbegyndte for efterhånden ni år siden.

Alligevel er de stolte over hendes succes som musiker, konstaterer den 30-årige

Agnes Obel glæder sig til at optræde i Den Fynske Landsby. Hun elsker scener, hvor publikum sidder rundt om hende og nærmest omslutter hende.

” Musik er en underlig drivkraft, som jeg ikke selv er blevet helt klog på endnu.

Agnes Obel

Agnes Obel

Født i 1981.

Boede indtil hun var 12 år i Gentofte og flyttede derefter til København, hvor hun har gået på Bernadotteskolen og Det frie Gymnasium.

Hun udsendte minialbummet ”Riverside” 2010 og senerer samme år debutalbummet ”Philharmonics”

Sangen ”Just So” blev brugt i en Deutsche Telekom-reklame og lå ni uger på den tyske hitliste. Tre af numrene fra ”Philharmonics” findes på lydsiden til Thomas Vinterbergs film ”Submarino”.

Agnes Obel bor på femte år i Berlins Neukölln-kvarter med sin kæreste.

O!

TÆT PÅ AGNES OBEL

» kvinde, der ikke bryder sig om at betragte sig selv som en kunstner, der for tid og evighed skal leve af sin kreativitet. I samme boldgade er hun heller ikke er ubetinget glad for betegnelsen ”en musiker, der har slået igennem”, selv om hun har spillet for fulde huse i Tyskland, Frankrig, USA og Danmark.

– Det bliver for alvorligt og overvældende på en eller anden måde. Det mærkes lidt på samme måde som at stille sig op på en scene foran et publikum, når man i flere år udelukkende har spillet sangene for sig selv. Skræmmende. Hvilket i sagens natur aldrig har været intentionen med musikken, forklarer Agnes Obel.

Hun har gradvist fået det bedre med at optræde, men hun tager stadig sig selv i at tænke, hvorfor der står så mange fremmede mennesker for at høre hende.

Skridtet fra at sidde i sin lejlighed eller studie i Berlins gamle radiohus til eksempelvis at skulle optræde foran 2000 tilskuere i Den Fynske Landsby har været enormt.

Det gode i verden

– Det er så mange forskellige forventninger at leve op til. Desuden kan det være underligt at optræde med noget, der er opstået under så private vilkår. Der er en diskrepans mellem at åbne noget privat op, som man i sin dagligdag ikke ville vise til nogen, foran en hel masse, der netop forventer at komme helt tæt på. Det havde jeg ikke tænkt igennem, før jeg stod i det, erkender Agnes Obel.

Et forsigtig smil breder sig og ender med at blive til latter. Det er sjovt at tænke på, hvor hurtigt livet kan føre en et sted hen, man aldrig havde forventet. Efterhånden er hun kommet til den konklusion, at det at præsentere sin musik foran et publikum er med til at understrege noget af det gode i den her verden.

– At man kan lave noget udpræget personligt, der kan finde resonans andre steder med mennesker, jeg aldrig har mødt før, er fantastisk. Det giver mig en form for håb og tro på, at det bedste i mennesker stadig eksisterer, forklarer Agnes Obel.

Et harmoni-svin

Agnes Obel er præcis som sin musik. Stille, eftertænksom og knugende smuk på en

Agnes Obel overvejede at flytte til Odense for at læse videre, men det blev Berlin, den dengang 25-årige musiker valgte. Det havde ellers været et fornuftigt valg, da hun har en forkærlighed for en god fynsk brunsviger med masser af smag.

klassisk måde. Samtidig er hun afvæbnende, venlig og mærkbart interesseret i at gøre sit bedste for, at samtalen kan bruges til at tegne et nuanceret omend ikke alt for detaljeret billede af en musiker, som de færreste danskere havde hørt om for blot et år siden.

Selv om hendes liv de seneste måneder er foldet ud, dissekeret og analyseret ned til mindste detalje, er der en klart optrukken grænse for, hvilke informationer hun tillader sig selv at dele med offentligheden.

– Jeg besluttede for lang tid siden, at der

var nogle ting, som jeg ikke ville tale med journalister om, fordi det var for privat. Den holdning har jeg stadigvæk, selv om jeg godt kan se, at de historier ville give god mening i ”fortællingen om Agnes Obel”. Men at blive udleveret giver ikke mening for de personer, som er involveret i mit liv. Hvis det udelukkende handlede om mig, var det noget andet, nærmest undskylder Agnes Obel.

Hun vil dog gerne åbne så meget for posen, at hun uden at gå i detaljer fremhæver, at enkelte episoder i hendes liv har betydet, at hun helst ikke tager den slagne vej.

– I bund og grund er jeg et ”harmonisvin”, der gør, hvad alle siger, jeg skal. Men netop på grund af disse oplevelser i min fortid har jeg et behov for ikke at gøre det forventede og sikre. Vi har vel alle sammen nogle hændelser med i bagagen, der betyder, at vi ser på verden med et bestemt blik. Nogle episoder, der mere eller mindre ubevidst former de beslutninger, vi træffer. Jeg har ind imellem truffet nogle besynderlige valg og haft nogle specielle behov, og sådan bliver

jeg sikkert ved med at have det. Når jeg sammenligner mig med mine jævnaldrende veninder, kan jeg tydeligt se, jeg befinder mig et helt andet sted, fortæller Agnes Obel.

Et personligt projekt

Hun har som de fleste andre mennesker et stort behov for, at der er et indhold i hendes liv. Det kom der i den grad, da hun tilbragte to år i sin lejlighed og sit lille studie og lavede musik for mig selv. Selv om udfaldet er overordentlig positivt, kalder hun selv perioden for ”urigtig”.

– Det er urigtigt at gøre sådan, når man har nogle halvfornuftige tvangstanker, som jeg. Jeg bekymrer mig enormt meget om fremtiden og går rundt og ser kronisk usikker ud. Det har fyldt meget i mit liv at være usikker, og sådan husker jeg mig også som pige. Nu er jeg havnet i en branche, hvor så mange faktorer er usikre, hvilket i bund og grund ikke giver mening, siger Agnes Obel, som var det et spørgsmål, hun stillede sig selv.

Hun har ikke spekuleret meget på, om nogen

”Jeg vil ikke kalde mig ærkekøbenhavnerv som min kæreste, der er fra Christianshavn. Jeg er nok mere en nordsjællændernob.

Agnes Obel.

ville købe hendes plade, om der ville komme nogen til koncerterne eller hvad anmelderne ville skrive?

- Jeg prøver at fortælle mig selv, at det ikke er farligt at leve usikkert, så længe man gør det, der inderst inde føles rigtigt. Og det gør det heldigvis. Da jeg lavede pladen, var det en mere fri proces end med noget andet, jeg tidligere har lavet. Først lige før udgivelsen blev jeg nervøs for modtagelsen. Jeg tænkte: ”Åh nej, hvad har jeg nu rodet mig ud i”. Men ellers har det egentlig ikke fyldt meget i min bevidsthed, hvad andre ville mene, da det først og fremmest har været et personligt projekt, siger Agnes Obel.

Uden for det fine selskab

I Danmark bliver hun ofte spurgt, om hendes musik er formet af livet og opholdet i Berlin. Uden for Danmark er der bred enighed om, at hendes udtryk er meget skandinavisk. Ikke så frembrusende, minimalt og meget æstetisk. Igen er man i tvivl om, hvorvidt det er musikken eller hende, der refereres til.

- Jeg har været draget af og mod nogle bestemte typer melodier. Det er dem, der er endt på ”Philharmonics”. Derudover er albummet et produkt af min lidt underlige musikalske baggrund, hvor den rytmiske musik krydses med min svaghed for klassisk klaver, uden at jeg på nogen måde har været en del af et klassisk musikmiljø. Det er først, efter at jeg er begyndt at give interviews, at jeg har fået øjnene op for den mærkværdige sammenblanding. Det ville være sejt, hvis det var et koncept, som jeg havde tænkt mig frem til, siger Agnes Obel.

I Tyskland er klassisk den fine musik, mens alt andet anses for mindre seriøst. Det tyske svar på Koda, Gema, har to rubriceringer: Alvorlig musik og underholdning. Selv om Agnes Obel spiller på klaver og har tydelige klassiske referencer, er det stadig for tæt på poppen til at komme i det fine selskab.

- Jeg blev rasende, da jeg fandt ud af, at jeg er kommet i kategorien underholdningsmusik. Ikke på grund af min egen musik, for jeg ved godt, den befinder sig i pop- og

rytmisk musikkategori. Jeg synes bare, det er forkert, at al musik, som ikke er klassisk, skal kategoriseres som underholdningsmusik. Man burde slet ikke skelne på den måde, og det er indirekte en måde at fortælle sine medlemmer, hvem man synes, der laver ”rigtig” musik, og hvem der ikke gør. Det er ikke særligt fedt i mine øjne og kan sammenlignes med, når vi i vesten kategoriserer al ikke vestlig musik som verdensmusik, vrisser Agnes Obel, hvis musik efterhånden er kaldt et utal af ting og til tider overanalyseret.

En elg-elefant-mutant

Alene coveret på ”Philharmonics” er kædet sammen med den svenske instruktør Ingmar Bergman og kaldt David Lynch-agtig på grund af uglen.

- Det er godt, hvis folk får forskellige associationer. Men jeg har slet ikke tænkt de tanker, som nogen forsøger at pådutte mig. Jeg er i øvrigt slet ikke så alvorlig som

O!

TÆT PÅ AGNES OBEL

» personen, der er afbilledet på coveret. Det afspejler mig ikke på en sandfærdig måde, men musikken handler jo heller ikke på den måde om mig. Hvis dyret på coveret skulle symbolisere min personlighed, ville det nærmere være en elg eller en elefant, fortæller Agnes Obel og indser, at den melding kræver en uddybelse. – Det er ikke, fordi jeg synes, jeg ligner dem af udseende. Det er bare to af mine yndlingsdyr, da de kan virke lidt klodsede og langsomme i optrækket. Så billedet burde have været en mutant bestående af de to, konkluderer hun. Og ler endnu højere denne gang.

Forelskelse er inspiration

På Agnes Obels kommende album, for sådan et kommer der heldigvis, er sangene præget af en grundstemning, der har sit udspring i hendes første forelskelse som 15-årig. Det overrasker hende, at følelsen stadig fornemmes så tydeligt 14 år efter. – Jeg kan huske følelsen lige så klart som krystal, derfor er det vildt fedt at bruge minderne fra dengang i min sangskrivning. Jeg genoplever for tiden mine teenageår meget tydeligt, og jeg kan finde helt ind til kernen af specifikke episoder, hvilket påvirker mig meget stærkt, fortæller Agnes Obel.

Også de negative følelser fra den tid fremkalder hun knivskarpt. Den første gang, hun var jaloux, gjorde det jo så ondt, at hun stadig kan mærke det stikke i brystet. Afvisningen fra en fyr, der var mere interesseret i hendes veninde, var så overvældende smertefuld, at hun placerer en imaginær kniv foran sit bryst og borer den ind.

– Det er ret interessant at finde ind til så eksplicitte scener fra sit liv igen. I den periode, hvor man for første gang skal være en person, skal man pludselig gøre sig en masse tanker om, hvordan man gerne vil være og se ud som person. Det er jo en af grundene til, at en affærdigelse er så hård. Fordi det er en afvisning af den identitet,

man stille og roligt er ved at etablere, forklarer Agnes Obel.

Positiv ensomhed

På "Philharmonics" er der også tale om en form for forelskelse. I ensomheden. Agnes Obel var i flere perioder alene i Berlin, når hendes kæreste var hjemme i København. – Det er lidt paradoksalt at tale om positiv ensomhed, men for mig resulterede det i noget yderst positivt, der har skabt alle stemningerne på albummet. Sange som "Avenue", "Just So" og "Brother Sparrow" er skrevet, mens jeg var alene med mine sanser skærpet. Når jeg gik på gaden, lyttede jeg mere til andres samtaler og fik en masse

idéer foræret. Det var ret underligt men enormt givende, fortæller Agnes Obel. Hun bor i Neukölln-kvarteret, der med sine 180 nationaliteter roligt kan kaldes Berlins pendant til Nørrebro. Selv om kvarteret kan føles lige så stort som byen af samme navn, fornemmer hun en landsbystemning. – I Berlin ser man sjældent den der stressede storbytype med attachemappe. Til gengæld er der fantastiske legepladser overalt, hvilke flere af mine veninder med børn har nydt godt af. I nogle kvarterer er der nærmest en legeplads på hvert gadehjørne, og så er det en by, hvor det ikke er ildeset at medbringe sine børn på caféer, forklarer Agnes Obel.

Agnes Obel og hendes kæreste har ingen børn. Og emnet kommer heller ikke op, selv om snakken falder på Berlins fantastiske legepladser. Først skal karrieren fastholdes og intensiveres. Dernæst er der et speciale, der stadig hænger over hendes korngule hår. – Jeg tror faktisk stadig, jeg er indskrevet på RUC. Jeg har totalt mistet overblikket, hvilket er enormt utjekket. Jeg begyndte at læse "Kulturwissenschaft", da jeg flyttede til Berlin. Men det var i bund og grund mest for at have en legitim grund i ryggen samt en SU, der dog er sluppet op for længst, så

Fortsættes side 53

Agnes Obel har aldrig følt, at hun kunne noget specielt. Hvilket hun selv anser som en af årsagerne til, at hun først har udgivet et debutalbum som 28-årig.

O!

TÆT PÅ AGNES OBEL

Det var under et studieophold, at Agnes Obel forelskede sig så alvorligt i Berlin, at hun tog hjem og sagde til familie og venner, at hun hurtigst muligt ville flytte til den tyske hovedstad.

Fortsat fra side 40

den kan jeg ikke læne mig op ad økonomisk, fortæller Agnes Obel, der i stedet har klaret sig i kraft af forskellige småjob, lån og i sagens natur koncerter.

Søger nyt perspektiv

I Berlin hersker der en stemning af, at alt kan lade sig gøre, hvilket har påvirket Agnes Obel meget. Desuden kalder hun byen helt usædvanligt afslappet i forhold til, at den er større end Paris i omfang og har 3,5 millioner indbyggere.

– Det er den by, hvor jeg har mødt de mennesker, der arbejder på den mest inspirerende måde. Uanset om de er musikere, malere eller grafikere. De har en meget intuitiv tilgang og tænker ikke kun på deres karriere, hvilket er fedt. Det skyldes jo også, at Berlin er så billig at bo i, at man kan tillade sig at eksperimentere mere og længere, siger Agnes Obel.

Der hersker også en ”Do It Yourself”-tendens, der resulterer i, at alt skal gro fra neden af og op. Det finder man også i København men slet ikke i samme omfang, konstaterer hun.

Der er dog masser af ting i Danmark, som man ikke har Tyskland og dens vibrerende

hovedstad. Også fantastiske ting.

– Man skal passe på med at sammenligne alt for meget, for der er bestemt også ting, der slet ikke fungerer i Berlin. Eksempelvis har jeg brugt ufattelig meget tid på at få noget så simpelt som et sygesikringsbevis.

Unik bystemning

Myten om det tyske bureaukrati er bestemt ikke opstået ud af det blå. Desuden er platformen for rytmisk musik nærmest ikke-eksisterende, da rytmisk musik ikke tages alvorligt som i Danmark. Det er et problem, når en hel by arbejder passioneret med eksperimenterende musik, slår Agnes Obel fast. Bystemningen i Berlin er dog unik i Europa lige nu, vurderer den danske sanger, der dog ikke er afvisende over for at finde en ny by at lade sig opsluge af.

– Jeg tror, alle får et andet syn på deres hjemland, når de flytter ud og tager brillerne af. Man ser jo ting på en bestemt måde, alt efter hvor man står. Nu er jeg efterhånden fortrolig med Berlin, så måske skal vi flytte for at få et nyt perspektiv igen. Det går jeg faktisk og drømmer lidt om uden at ane, hvor det kunne blive.

